

Integrerings- og mangfoldsdirektoratet
Postboks 212 Sentrum
0103 OSLO

Deres ref

Vår ref
19/4099-116

Dato
15. desember 2020

Svar på avklaringsbehov vedrørende ny integreringslov

Vi viser til brev fra direktoratet 25.11.2020 med avklaringsbehov i forbindelse med innføringen av ny integreringslov.

Slutt mål om videregående opplæring

Problemstillingen gjelder tidsperspektivet for vurderingen av slutt mål. Spørsmålet er om det kan settes slutt mål om fullført videregående opplæring dersom det er usikkert om deltakeren vil kunne oppnå målet uten en forlengelse av programmet.

Direktoratet viser til noen situasjoner der det på et tidlig tidspunkt er klart at en deltaker vil ha behov for mer enn tre år i programmet før de vil kunne fullføre videregående opplæring. IMDi viser videre til ordlyden i § 13 om "fullført" videregående opplæring som slutt mål og mener at den tilsier at disse deltakere skal ha slutt mål om å fullføre deler av videregående opplæring og dermed få inntil to år med introduksjonsprogram, med mulighet for forlengelse. IMDi uttaler at en slik tolkning vil være i tråd med departementets uttalelse i Prop. 89 L (2019-2020) punkt 8.5.4.2 om at slutt målet skal være realistisk å oppnå innen programtiden.

Departementet vurdering

Tidsperspektivet for vurderingen av slutt mål kommenteres ikke eksplisitt i proposisjonen. Som IMDi viser til, uttales det at slutt målet skal være realistisk å oppnå "innen programtiden". Det presiseres ikke om "programtiden" inkluderer forlengelse eller ikke. Når det gjelder endring av slutt målet omtales det eksplisitt at målet bør endres hvis det viser seg at det ikke vil være mulig å oppnå det innen programtiden inkludert en forlengelse (punkt 8.7.4.1). Muligheten for totalt fire års program for de som har slutt mål om fullført videregående opplæring fremheves gjennomgående i proposisjonen.

Et viktig mål med integreringsreformen og ny lov er at flere skal få formell kompetanse gjennom introduksjonsprogrammet. Videre skal introduksjonsprogrammet bli mer differensiert, slik at deltakerne får et program med innhold og varighet som er tilpasset deres bakgrunn og mål. De som kan fullføre videregående opplæring prioriteres ved at de får mulighet til et lengre program.

For å oppnå målet om at flere skal få formell kompetanse gjennom programmet, er det viktig at bestemmelsene om sluttmaal og varighet ikke tolkes for restriktivt. Intensjonen bak prioriteringen av de som kan fullføre videregående opplæring oppfylles ikke hvis det i praksis kun er en liten gruppe deltakere som får muligheten. Departementets vurdering er derfor at det kan settes sluttmaal om fullført videregående opplæring selv om det ikke er helt klart om deltakeren vil kunne oppnå målet uten en forlengelse av programmet. Dersom det etter en stund blir tydelig at deltakeren ikke vil kunne fullføre videregående opplæring innenfor rammene av programtiden, inkludert en forlengelse, kan og bør sluttmalet endres gjennom endring av integreringsplanen.

I brevet viser direktoratet også til følgende uttalelse i Prop. 89 L (2019-2020), punkt 8.5.4.4: «For de som ikke vil klare å fullføre videregående opplæring innenfor programtiden, bør sluttmalet settes til å gjennomføre deler av videregående opplæring. Et slikt sluttmaal bør imidlertid bare settes fra start hvis det er helt klart at deltageren ikke vil kunne fullføre hele videregående opplæring innenfor programtiden.»

Vi forstår det dithen at IMDi tolker uttalelsen slik at dersom det "ikke er helt klart" at deltakeren vil klare å fullføre videregående opplæring i løpet av tre år, skal deltakeren få et sluttmaal om å fullføre deler av opplæringen, og en programtid på inntil to år.

Departementet påpeker at uttalelsen omhandler de tilfellene der det er "helt klart" at en deltaker *ikke* vil kunne fullføre videregående opplæring innenfor programtiden. Etter vår vurdering kan den ikke tolkes motsetningsvis for å trekke slutninger om tilfeller der det "ikke er helt klart" om deltakeren vil klare det. Hensikten med uttalelsen er å begrense tilfellene der et sluttmaal om å kun gjennomføre deler av videregående opplæring settes fra begynnelsen.

Fullført plikt til opplæring i norsk og samfunnskunnskap

Spørsmålet er om personer som tidligere kun har hatt plikt til å delta i opplæring i norsk og samfunnskunnskap og som har oppfylt plikten ved å delta i det maksimale antallet timer opplæring uten å oppnå norskmålet, får rett og plikt til å delta i opplæring ved endret oppholdstillatelse.

Direktoratet forstår det slik at de som har oppfylt plikten ved å delta i 300 timer opplæring får rett og plikt til opplæring, dersom oppholdstillatelsen endres til en som gir rett og plikt til opplæring etter integreringsloven § 26 første ledd, jf. § 27. Direktoratet ber om tilbakemelding på om denne forståelsen er i tråd med departementets vurdering.

Som direktoratet viser til, innebærer reguleringen i integreringsloven at personer som har plikt til opplæring kan få rett og plikt dersom oppholdstillatelsen endres. Det er dermed riktig

forstått at personer som har oppfylt plikten ved å delta i 300 timer opplæring får rett og plikt til opplæring ved endret oppholdstillatelse til en av oppholdstillatelsene som er nevnt i § 27.

Med hilsen

Toril Melander Stene (e.f.)
avdelingsdirektør

Arild Haffner Naustdal
prosjektleder

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer